

CZERWONA LISTA GATUNKÓW MORSKICH

GREENPEACE

OCEANY I MORZA ŚWIATA PUSTOSZEJĄ

Większość zasobów ryb, jest nadmiernie eksploatowana, a używane techniki połowu nie są zgodne z zasadami zrównoważonego wykorzystania zasobów morskich.

Greenpeace przygotował listę najbardziej popularnych gatunków ryb dostępnych w Polsce, które są zagrożone wyginięciem lub których połowy związane są z niszczeniem środowiska.

Wybrane gatunki morskie znalazły się na tej liście, ponieważ:

- ▶ są bardzo wrażliwe na skutki prowadzenia intensywnych połowów,
- ▶ ich populacje są nadmiernie eksploatowane lub zagrożone wyginięciem,
- ▶ techniki ich połowów lub hodowli niszczą środowisko naturalne.

Zagrożenia:

Destrukcyjna technika połowowa

- metoda poławiania organizmów morskich, która niszczy środowisko naturalne. Najbardziej destrukcyjną metodą jest tralowanie denne, które polega na ciągnięciu po dnie wielkich, ciężkich sieci. Przymocowane do nich duże metalowe płyty lub belki i gumowe koła przeciągane po dnie niszczą praktycznie wszystko na swojej drodze. Często podczas tralowania niszczone są koralowce czy ukwiały a także gatunki morskie, które nie posiadają wartości handlowej i w związku z tym wyrzucane są za burtę jako przyłów. Ze względu na szkodliwość dla środowiska, w wielu regionach świata wprowadzono zakazy stosowania tej techniki połowu.

Gatunki zagrożone wyginięciem

- gatunki, których liczebność w środowisku naturalnym jest tak niska, że istnieje realne obawa, iż mogą w niedługim czasie wymrzeć. Są one klasyfikowane na Czerwonych Listach lub w Czerwonych Księgach. Światową listę gatunków zagrożonych prowadzi Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (www.IUCN.org).

Szkodliwy wpływ hodowli na środowisko naturalne

- niektóre hodowle przyczyniają się do wzrostu zanieczyszczenia środowiska oraz zniszczenia obszarów przyrodniczo cennych. Większość hodowanych gatunków nie rozmnaża się w niewoli (np. tuńczyki, węgorze, krewetki), dlatego narybek, młode osobniki lub larwy pozyskiwane są ze środowiska naturalnego. Pasze stosowane w hodowlach bazują na oleju i mączce rybnej. Natomiast pasze roślinne mogą zawierać organizmy modyfikowane genetycznie.

Przełowienie

- zmniejszenie liczebności stada poniżej poziomu bezpiecznego dla jego przetrwania spowodowane zbyt intensywnymi połowami.

Gatunki wrażliwe na presję połowową

- gatunki, które ze względu na swoją specyfikę, np. długowieczność, późno osiąganą dojrzałość lub małą ilość potomstwa mogą zostać łatwo przetrzebione na skutek zbyt intensywnych połowów.

Przyłów

- wszystkie organizmy inne niż te, na które nastawiony jest połów (ryby, ssaki, ptaki i in.), złapane przypadkowo w sieci, z reguły wyrzucane jako odpad. Zdarza się, że przyłów wynosi nawet 80% połowu. Największym przyłowem charakteryzują się połowy krewetek tropikalnych.

NIE BĄDŹ BIERNY. DZIAŁAJ.

Oto co możesz zrobić, by pomóc oceanom:

- ▶ Nie kupuj ryb z tej listy.
- ▶ Proś sprzedawcę o podanie dokładnej nazwy gatunku lub jej łacińskiego odpowiednika. Często pod jedną nazwą handlową jest sprzedawanych kilka gatunków.
- ▶ Pytaj, skąd pochodzi ryba; czy została wyhodowana, czy złowiona; jeśli złowiona, to w jaki sposób. Cały czas w punktach sprzedaży brakuje informacji na ten temat.
- ▶ Wybieraj ryby pochodzące z lokalnych połowów lub hodowli prowadzonych w sposób zrównoważony. Wspieraj lokalne rybołówstwo.
- ▶ Zwracaj uwagę na wymiary i okresy ochronne.

Greenpeace to międzynarodowa organizacja działająca na rzecz ochrony środowiska naturalnego i pokoju na świecie.

Aby zachować niezależność, Greenpeace nie przyjmuje dotacji od rządów, partii politycznych i biznesu. Działania są finansowane głównie dzięki wsparciu indywidualnych osób.

Ty też możesz nas wesprzeć dotacją.

Fundacja Greenpeace Polska
ul. Altowa 4, 02-387 Warszawa
www.greenpeace.pl

GREENPEACE

Dorsz (*Gadus morhua*)

Ryba drapieżna o wysokiej wartości handlowej.

Uwaga: stado wschodnie w Bałtyku odbudowuje się. Rozmiar ochronny 38cm.

Halibut atlantycki biały (*Hippoglossus hippoglossus*)

Duży drapieżnik zamieszkujący strefy przydenne. Dojrzałość płciową osiąga w wieku 10-14 lat. Może mierzyć ponad 3m długości i ważyć 200kg.

Halibut grenlandzki niebieski (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Ryba głębinowa, długowieczna. Najczęściej przebywa na głębokości 200-1000m. Może osiągnąć wagę kilkunastu kilogramów.

Karmazyn pospolity (*Sebastes marinus*)

Karmazyn montela (*Sebastes mentella*)

Ryba głębinowa, wolno rosnąca, długo żyjąca.

Krewetki tropikalne

Różne gatunki

Krewetki tropikalne szybko dojrzewają, żyją krótko i mają liczne potomstwo. Są poławiane dziko lub hodowane.

Łosoś atlantycki (*Salmo salar*)

Duża ryba drapieżna, która rozmnaża się w wodach słodkich, a większość życia spędza w morzu. Populacja bałtycka jest silnie przetrzebiona.

Miruna

(*Macruronus novaezelandiae*)

Ryba głębinowa poławiana głównie w wodach Nowej Zelandii. Dojrzałość płciową osiąga w wieku 4-7 lat.

Morszczuk

(*Merluccius merluccius*, *Merluccius Australis*, *Merluccius hubbsi*)

Ryba drapieżna cechująca się niską odpornością na presję połowową.

Rekin

Wszystkie gatunki

Rekiny poławiane są głównie ze względu na ich płetwy grzbietowe. Płetwę odcina się, a okaleczone zwierzę zostaje wyrzucone.

Ryby płaskie

Gładzica, stornia (flądra), turbot

Płastugi mają bocznie spłaszczone ciało, asymetryczne. Prowadzą przydenne tryb życia. Wymiar ochronny stornii i gładzicy w Polsce to 25cm.

Sola

(*Solea solea*)

Ryba z grupy płastug. Dorasta do 70cm długości i maksymalnie 3kg wagi. Zamieszkuje strefy przydenne.

Tuńczyk, m.in.:

Tuńczyk błękitnopłetwy (*Thunnus thynnus*), Tuńczyk żółtopłetwy (*Thunnus albacares*), Tuńczyk długopłetwy / Albacore (*Thunnus alalunga*), Tuńczyk wielkooki / Opastun (*Thunnus obesus*)

Duże drapieżne ryby morskie o wysokiej wartości handlowej.

Węgorz europejski

(*Anguilla anguilla*)

Ryba długo żyjąca. Tarło odbywa tylko raz w życiu w Morzu Sargassowym.

Czerwona Lista

